

9de JAARGANG, NR. 153
28 FEBRUARI 2011

IN DIT NUMMER:

- 1 NIEUWSBERICHTEN**
4 BOEKBESPREKING
5 PLATENRECENSIES
 Clemens van der Feen, Herbie Hancock, Mingus Big Band, Tigran Hamasyan, Liquid Lefty, Susanne Alt, Weather Report e.a.
11 CONCERTVERSLAGEN
 Beets Brothers en Cor Bakker.
EN VERDER:
13 The Jazz Connection (Lex Lammen)
15 25 jaar I Compagni (deel 2)

JAZZFLITS 154
 staat 21 maart 2011 op
<http://www.jazzflits.nl>

NIEUWSSELECTIE

DE GRAMMY AWARDS JAZZ:

Best Contemporary Jazz Album
The Stanley Clarke Band
The Stanley Clarke Band
 [Heads Up International]

Best Jazz Vocal Album
Eleanora Fagan (1915-1959): To Billie With Love From Dee Dee Dee
Dee Dee Bridgewater
 [Emarcy]

Best Improvised Jazz Solo
A Change Is Gonna Come
Herbie Hancock
 Track van: The Imagine Project
 [Hancock Records]

Best Jazz Instrumental Album
Moody 4B
James Moody
 [IPO Recordings]

Best Large Jazz Ensemble Album
Mingus Big Band Live At Jazz Standard
Mingus Big Band
 [Jazz Workshop, Inc./Jazz Standard]

Best Latin Jazz Album
Chucho's Steps
Chucho Valdés And The Afro-Cuban Messengers
 [Four Quarters Entertainment]

Best Instrumental Arrangement
Carlos
Vince Mendoza, arranger
 (John Scofield, Vince Mendoza & Metropole Orkest)
 Track van: 54
 [Emarcy/Universal]

JAZZFLITS IS EEN ONAFHANKELIJK JAZZMAGAZINE

VINCE MENDOZA WINT GRAMMY VOOR BESTE INSTRUMENTALE ARRANGEMENT

Vince Mendoza heeft de Grammy Award voor het beste instrumentale arrangement gewonnen. Bassiste/vocaliste Esperanza Spalding werd tot beste nieuwe artiest uitgeroepen. De uitreiking van de Grammy Awards 2011 vond op 13 februari in Los Angeles plaats.

Mendoza kreeg de prijs voor zijn bewerking van 'Carlos', een track van het album '54'. Die plaat maakte hij met gitarist John Scofield en het Metropole Orkest onder zijn leiding. Esperanza Spalding was samen met vier popartiesten voor de Grammy Award 'beste nieuwkomer' genomineerd, onder wie Drake Justin Bieber en Mumford & Sons. Het is uitzonderlijk dat een jazzartiest deze categorie wint. Het was de 53ste keer dat de Amerikaanse platenindustrie de jaarlijkse onderscheidingen uitdeelde.
[...zie de linkerkolom voor een overzicht van de winnaars](#)

PIANIST GEORGE SHEARING OVERLEDEN

De blinde Britse pianist Sir George Shearing is 14 februari in New York overleden. Hij was 91. Shearing was vooral bekend door zijn compositie 'Lullaby of Birdland'.

JAZZ ORCHESTRA KRIJGT TOCH SUBSIDIE

Het Jazz Orchestra of the Concertgebouw ontvangt alsnog een tweejarige projectsubsidie van het Nederlands Fonds voor de Podiumkunsten. Het bezwaar tegen een eerdere afwijzing is gegrond verklaard.

De subsidie wordt gebruikt voor de concertserie Blind Date Sessions en een eendaags festival in Amsterdam. Het orkest voerde in de bezwaarprocedure aan dat het al tien jaar ruim 78% eigen inkomsten verwerft. Dat is ver boven de Plasterk-norm van 17,5%. Het Jazz Orchestra of the Concertgebouw is samengesteld uit Nederlandse jazzmusici en bestaat sinds 1996 (aanvankelijk onder de naam New Concert Big Band). Het orkest stelt zich ten doel nieuwe Nederlandse muziek voor bigband te promoten. Het staat onder leiding van Henk Meutgeert.

Volg het jazznieuws op <http://www.twitter.com/jazzflits>.

NIEUWS

Tineke Postma met Wayne Shorter, na afloop van zijn jubileumconcert in N.Y. (Foto: Harry Velleman)

Wayne Shorter Quartet viert tienjarig bestaan in New York

Het Quartet van saxofonist Wayne Shorter, pianist Danilo Perez, bassist John Patitucci en drummer Brian Blade bestaat tien jaar. Bij dit jubileum werd op 9 februari tijdens een optreden in het New Yorkse Town Hall Theatre stilgestaan. Onder de aanwezigen bevond zich saxofonist Tineke Postma, die zich na het optreden met Wayne Shorter liet vereeuwigen.

Nieuwe cd Rob Mostert Hammond Group in mei uit

'Englewood Cliffs Sessions', de nieuwe cd van de Rob Mostert Hammond Group verschijnt eind mei. Het album is opgenomen door Rudy van Gelder in zijn studio te Englewood Cliffs NJ. Precies vijftig jaar eerder maakte organist Jimmy Smith daar zijn opnamen voor zijn debuutalbum. Mostert speelde op exact dezelfde Hammond zijn album in. Op het album is saxofonist Houtson Person als gast te horen.

MCN-cd Sarah Vaughan uit in Japan

Het Japanse label 55 Records gaat de cd 'If This Isn't Love' van zangeres Sarah Vaughan uit de reeks 'Jazz at the Concertgebouw' in Japan uitbrengen. De cd is een productie van het Muziek Centrum Nederland en bevat live-opnamen uit juni 1958, gemaakt in Amsterdam.

MINDER NIEUWS DOOR VERHUIZING JazzFlits is medio februari van Zuid-Holland naar Drenthe verhuisd. Vanwege de verhuizing vindt u in deze editie aanmerkelijk minder jazznieuws dan u van ons gewend bent. Door de verhuissperikelen verschijnt de volgende JazzFlits niet over twee, maar over drie weken: op 21 maart 2011.

PODIA

'Artist in residence' Hans Dulfer. (Persfoto)

HANS DULFER 'ARTIST IN RESIDENCE' VAN AMERSFOORT JAZZ FESTIVAL 2011

Saxofonist Hans Dulfer is 'artist in residence' van het Rabobank Amersfoort International Jazz Festival 2011. In die hoedanigheid treedt hij onder meer voor het eerst van zijn leven op met zangeres Rita Reys. Amersfoort Jazz vindt van 13 tot en met 15 mei plaats.

Het festival gaat van start met de Jazz Expedition NL. Tijdens dat evenement kunnen buitenlandse jazzprofessionals, onder wie musici, zich laten informeren over de Nederlandse jazzsector. De Expedition moet voorzien in de lacune die is ontstaan door de verhuizing van de Jazzdag van Amersfoort naar Rotterdam. Op het festival zullen musici uit Thailand (Konkani Jazz Wind Orchestra, saxofonist Koh Saxman), India, Spanje en Australië van zich doen spreken. Pianist Thijs Borsten doet een project met musici uit allerlei continenten. Uit Nederland staan op het programma: de zangeressen Roos Jonker en Renske Taminiau, pianist Peter Beets en de Cubop City Big Band.

APELDOORNS FESTIVAL JAZZ IN THE WOODS MOET 'HIPPER EN JONGER'

Het Apeldoornse festival Jazz in the Woods moet 'hipper en jonger'. Een nieuwe stichting moet dit streven handen en voeten geven. Het festival wordt eind mei gehouden.

Jazz in the Woods bestaat sinds 1991. Na twintig jaar wordt de organisatie overgenomen door een stichting met Martijn van Duivenboden (directeur Podium Gigant), Ruud van den Bosch en Robert Scholten als bestuursleden. Grolsch wordt de nieuwe hoofdsponsor. Ton Bos, de drijvende kracht achter eerdere edities, wordt programmeur. Hij legde inmiddels saxofonist Hans Dulfer, Flavium en de Wicked Jazz Sounds Band vast. De concerten vinden op diverse buitenpodia in de stad plaats en zijn gratis toegankelijk. Jaarlijks trekt Jazz in the Woods zo'n 70.000 bezoekers.

PERSONALIA**FRANS ELSEN:
EEN GROOTS JAZZMUSICUS**

De jazzwereld heeft geschokt gereageerd op het overlijden van jazzpianist Frans Elsen. Hij was al enige tijd ziek, maar een herseninfarct heeft zijn verscheiden bespoedigd. Op 28 mei zou hij 77 jaar geworden zijn.

Frans Elsen, die in zijn vroegere jaren ook op de vibrafoon te horen was, studeerde tot eind jaren vijftig op het Koninklijk Conservatorium in Den Haag. Uit die periode herinner ik mij een optreden van hem in het Scheveningse Kurhaus, waar hij voor de pauze – op vibrafoon – met zijn sextet de zaal in perfecte stemming bracht voor het latere optreden van baritonsaxofonist Gerry Mulligan, met andere grote 'jazzers' van toen. Elsen stond later nog veel vaker met Amerikaanse jazzmusici op het podium, te veel om op te noemen. Hij ontving de Bird Award Special Appreciation op het North Sea Jazz Festival in 1991. Frans Elsen was er als musicus zeer op gebrand dat vooral pianisten de juiste harmonieën in de vingers hadden. Tijdens zijn docentschap aan het Haagse Conservatorium schreef hij in vier delen studieboeken, waarin hij ook aanwijzingen gaf voor re-harmonieën. Klarinettist Carel Nieuwenhuis hielp hem daarbij. Frans Elsen leidde in de jaren zestig en zeventig ook een bigband; de repetities daarvan vonden plaats in het Paviljoen aan het Rijswijkse plein. Orkestleden als trombonist Bart van Lier, trombonist Pim Hogervorst en pianist Ben Klaassens kunnen zich dat ongetwijfeld herinneren. Elsen probeerde daar onder meer de arrangementen voor de Skymasters uit. De laatste jaren trad hij her en der op met zijn grote vrienden van weleer, maar ook met jongere (afgestudeerde) musici. Veel jazzliefhebbers en jazzmusici zullen deze grootse jazzmusicus voortaan moeten missen. Ook de Regentenkamer, het oudste jazzpodium van Den Haag, waar hij regelmatig optrad. 'The Night We Called It A Day' die hij begin jaren 2000 tijdens een optreden in het Zuiderpark uit zijn vingers toverde zal ik niet gauw vergeten.

George Dankmeyer

**Volg het jazznieuws
op de voet. Ga naar:**

<http://www.twitter.com/jazzflits>

PODIA VERVOLG**GRANDE FINALE ARRANGERS WORKSHOP IN
UITVERKOCHT LANTAREN VENSTER**

Dirigent Vince Mendoza en zangeres Roberta Gambarini tijdens de Grande Finale. (Foto: Joke Schot)

Acht talentvolle jonge arrangeurs leverden vrijdag 18 februari het materiaal voor een optreden van het Metropole Orkest onder leiding van Vince Mendoza en met als gast zangeres Roberta Gambarini. Het uitverkochte concert was de 'Grande Finale' van een workshop voor arrangeurs en vond plaats in Lantaren Venster (Rotterdam). De workshop was een initiatief van het Metropole Orkest, Vince Mendoza en de Rotterdam Jazz Academy van Codarts (het conservatorium van Rotterdam). De acht deelnemers waren gekozen uit 52 kandidaten uit de hele wereld. De geselecteerde arrangeurs kwamen uit de VS, Canada, Duitsland, Oostenrijk, Japan en Australië.

OVERLEDEN**Frans Elsen, 23 februari 2011 (76)**

George Dankmeyer staat op deze pagina bij hem stil.

Don Ferrara, 18 januari 2011 (82)

Trompettist. Overleden in Californië. Ferrara maakte onder meer plaatopnamen met de saxofonisten Lee Konitz, Lester Young en Gerry Mulligan.

JAZZ OP PAPIER

OUDE WIJN IN NIEUWE ZAKKEN

**Richard Havers & Richard Evans,
[fotogr. William Gottlieb].**

De Gouden Eeuw van de Jazz.

Alphen aan den Rijn : Atrium in opdracht van Icob, 2010.

192 pag. ; 28x28 cm + cd.

ISBN 978-90-5947-320-1 geb.

Prijs 12,50 euro

Richard Havers & Richard Evans.

De Gouden Eeuw van de Blues.

Alphen aan den Rijn : Atrium in opdracht van Icob, 2010.

192 pag; 28x28 cm + cd.

ISBN 978-90-5947-319-5 geb.

Prijs 12,50 euro

In 2006 overleed de Amerikaanse jazzscreiber en fotograaf William Gottlieb. Kort daarna werden de rechten op al zijn foto's vrijgegeven. In Engeland was Compendium Publishing er als de kippen bij om er gebruik van te maken. Van twintig musici werden zo'n zeventig foto's geselecteerd en opgeblazen tot paginagroot formaat. Er werden twee schrijvers in huis gehaald, die er verhalen omheen vertelden en er was een boek geboren. Enkele kleurenreproducties van affiches en hoezen fleuren de zaak wat op een bijgevoegde cd laat van elke musicus een nummer horen. Het boek oogt knap en een extra dik omslag houdt het glanspapier stevig bij elkaar. In de voorkant is voor de cd een gat uitgespaard. Halen we de cd weg, dan blijft het uiterlijk intact, want erachter is op het schutblad hetzelfde label gedrukt. De publicatie is gericht op massaproductie: een Amerikaanse uitgever is ingeschakeld, in Europa verschijnen verschillende edities, en een Nederlandse uitgever met uitlopers naar handelaars in ramsj zag wel iets in een vertaling. Het leidde ertoe dat de Nederlandse uitgave bij De Slegte ligt à 12,50 euro, en de Engelse bij de reguliere boekhandel voor het dubbele. Gottlieb fotografeerde slechts een korte periode: rond 1940 en vanaf 1946 tot 1948. En daar moeten we zowel de pro's als de contra's van dit boek zoeken. Want weliswaar trof Gottlieb vrijwel alle jazzgroten nog in levenden lijve aan, maar enerzijds ving hij oudgedienden in hun gloriejaren, daarentegen de moderne jongens in hun beginjaren. En aangezien het streven van de samenstellers blijkbaar was in hun twintig portretten een overzicht te geven van wat zij oorspronkelijk The Golden Era noemen, een tijdperk dat in hun visie ongeveer doorloopt tot de dood van Louis Armstrong in 1971, loopt het fotomateriaal daarmee niet parallel. De actieve periode van Miles Davis, als laatste van de twintig, wordt met wat nadere alinea's en illustraties opgerekt, maar het is een potsierlijk effect hem in 1947 samen te zien met Parker naast de hoes van de plaat Tutu veertig jaar later.

Wat moeten we nu met zo'n boek? Er zijn er al zoveel van. De verhalen, de cd-keuze en de meeste foto's, ze zijn overbekend. Buiten de allergrootsten is de selectie willekeurig: Tommy Dorsey, Charlie Barnet, Art Pepper. En over muziek gaat het nergens.

Ten opzichte van de Engelse editie zijn gelukkig een paar foutieve onderschriften verbeterd (onder andere die waar Leo Parker als Illinois Jacquet wordt geïdentificeerd), maar niet alle. Bij Mary Lou Williams (pag. 35) is Dizzy Gillespie nergens te bekennen. De onderschriften bij de bigbands zijn inconsequent. Van de Buddy Rich band worden alle – voornamelijk onbekende – leden gegeven en je moet maar raden in welke volgorde. Bij de Ellington-band daarentegen was een nadere identificatie wel handig geweest. In de tekst wordt ten onrechte beweerd dat Illinois Jacquet in 1969 'Round Midnight' samen met Monk zou hebben opgenomen.

De rubriek 'verder lezen' is een rommeltje: oude edities en archaische boeken. In de Nederlandse versie ontbreekt de toevoeging dat van de boeken met een dubbel jaartal het eerste de heruitgave is in de aloude Engelse serie Jazz Book Club en is het lijstje aangevuld met welgeteld één boek: 'Jazzportretten' van Bert Vuijsje uit 1983.

Over blues is er net zo'n boek, zij het dat voor de meeste foto's bekend publiciteitsmateriaal gebruikt is.

Jan J. Mulder

CD-RECENSIES

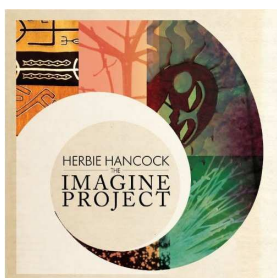
NICOLAI MUNCH-HANSEN Chronicles Stunt Records

Soms is het een feest om naar een cd te luisteren zonder te weten van wie die is. Dat overkwam mij laatst in de auto. Ik had zo maar een cd van het stapeltje gepakt en las pas later wat ik had gehoord. Dat bleek een formatie onder leiding van bassist Nicolai Munch-Hansen te zijn geweest. De Deen is een begrip in zijn land, want hij begeleidde menig popartiest. Op het hoesje staat hij op een wat vage foto. Hij staat 'tussen de schuifdeuren', een verouderde term die doelt op huiselijk amateurisme. Bij 'Chronicles' gaat dit beslist niet op. De muziek is juist heel professioneel. De bassist schreef alle stukken op de cd, en verzamelde een prima stel medemuzikanten om zich heen. Er is niet veel fantasie voor nodig om te horen dat het hier om Scandinavische muziek gaat. Maar wel van een genuanceerde soort. Met hoog drumwerk en unisono gespeelde thema's die bestaan uit lange lijnen, is de toon gezet. Daarna gaat het 'Scandinavische cliché' niet meer op. Ruimtelijkheid gaat vlot samen met korte, afwisselende en soli die ertoe doen. Die zijn afkomstig van Jakob Bro op gitaar, Ned Ferm op saxofoon en Mads Hyhne op trombone. Van hun werk straalt absolute vrijheid. Vaak is het Bro die met een korte, felle uithaal iedereen weer bij de les haalt. Op 'The Introduction' huilt Ferm hartverscheurend door zijn sax. En dat 'Broken Flowers' niet bepaald vrolijk klinkt zal u duidelijk zijn, maar met viltstokken en brushes wordt het iets moois. De leider weet kunstig het evenwicht te bewaren tussen werken op de achtergrond en leiding geven aan dit ensemble. Op een van de stukken zingt Kira Skov. Haar hese stem heeft een ouderwets hoog vibrato. Het album eindigt in emotioneel spel van gitarist Jakob Bro, subtiel gedragen door de bassist. Het verwijst naar vocale stuk dat eraan vooraf ging.

Peter J. Korten

HERBIE HANCOCK Imagine Project Sony Music

Toetsenist Herbie Hancock is met zijn zeventig jaar een behoorlijk oudere jongere in de jazz. Hij draait al bijna vijftig jaar mee en is van vele markten thuis. De cd 'Imagine Project' kan worden getypeerd als crossover-jazz met popliedjes. Hij werkt op het album samen met een keur aan artiesten uit de hele wereld. Zijn boodschap: iedereen is verantwoordelijk voor de vrede en voor het behoud van deze aarde. Op Hancocks eigen soli na, is er weinig jazz op deze cd te horen. De meeste songs op 'Imagine Project' stammen uit de jaren zestig en zeventig van de vorige eeuw. Ook is een aantal Spaanstalige songs opgenomen. Aan elke song doet een andere gastmuzikant mee, die zijn of haar kleur toevoegt. John Lennons 'Imagine' heeft Hancock behoorlijk aangepakt, zonder de essentie te verliezen. Bob Dylans 'The Times they are a' Changin' wordt op een fluisterton vertolkt. The Chieftains werkten mee aan deze song. In 'Space Captain' ('learning to live together') probeert Hancock dicht bij het origineel te blijven. Dat doet je hevig verlangen naar de manier waarop Joe Cocker het deed op de onmisbare cd 'Maddogs & Englishmen'. 'Don't Give Up' is hier tuttiger aangekleed dan in de beroemde duetversie van Peter Gabriel en Kate Bush. Van Sam Cooke's 'A Change is gonna Come' is een prachtige soulvolle versie op deze cd gezet. Met een kwintet zonder blazers. James Morrison zingt het stuk. Voor zijn solo in dit stuk heeft Hancock inmiddels een Grammy Award gekregen. Daarvoor zijn felicitaties op zijn plaats.

Hessel Fluitman

SUSANNE ALT QUARTET
Live At Bimhuis
Venus Tunes

VERVOLG CD-RECENSIES

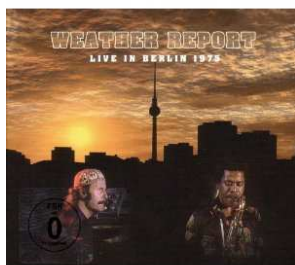
Na drie cd's met studio-opnamen heeft saxofoniste Susanne Alt een live-dubbel-cd gemaakt. 'Live At Bimhuis' werd 14 oktober 2010 opgenomen. Het album bevat het gehele concert. Precies zoals het die avond was te horen. Al meteen bij de eerste track van het album wordt de luisteraar deelgenoot van de live-ambiance. De spanning is voelbaar. Op het moment zelf moeten presteren is nu eenmaal iets anders dan alles tot in de perfectie overdoen in de studio.

"Susanne Alt speelt hier 'gewoon' jazz met drive en met een stevige dosis blues."

Susanne Alt nodigde haar publiek vooraf uit om via Hyves en e-mail aan te geven welke stukken ze in het Bimhuis zou moeten spelen. Zo rolden zes tracks van haar laatste, zes van haar voorlaatste en drie van haar eerste cd uit de bus. De altsaxofoniste afficheert zich als een liefhebster van funky muziek. Maar hier speelt ze in mijn oren 'gewoon' jazz met drive en met een stevige dosis blues. Lekkere recht-toe-recht-aan muziek. Daarin schuilt echter ook een beetje mijn bezwaar tegen deze cd: er is wat dit betreft weinig afwisseling. De afwisseling zit hem vooral in snel en langzaam, funky of bluesy, in de diverse solo's en in het gebruik van alt- of sopraansax. Dat ze haar complete concert ongecensureerd heeft uitgebracht is een sterk gebaar. Het getuigt van lef. Zo kunnen de fans en andere nieuwsgierigen horen hoe deze altsaxofoniste met haar groep live uit de verf komt.

Hessel Fluitman

WEATHER REPORT
Live in Berlin 1975
Art of Groove

Dat is wat je noemt met de deur in huis vallen. Al meteen in het eerste nummer krijg je als luisteraar een harde, kale improvisatie van bassist Alphonso Johnson voor de kiezen, met de scherpe percussie van Alex Acuna en Chester Thomson als knetterende basis: 'Freezing Fire'. Dan komen Joe Zawinul en Wayne Shorter er op respectievelijk toetsen en sax in. Ook met van die korte afgemeten frases. De spanning en concentratie spatten er van af. Dat hoor je duidelijk in het alerte samenspel. Zo hecht. Inderdaad, ik spreek hier over de legendarische jazzrockgroep Weather Report en het stuk staat op de nieuwe cd 'Live in Berlin 1975'. Gelukkig wordt na het overdonderende begin even wat gas terug genomen. 'Scarlet Woman' verbeeldt de arcadische sfeer in de Himalaya en is een verademing. Maar in 'Mysterious Traveller' gaat de beuk er weer in met toetsentovenaar Zawinul. Shorter neemt hier uitgebreid de tijd voor een solo. Daarna eindigt Zawinul met enig synthesizerwerk. In vergelijking met de originele versie is deze live-uitvoering niet alleen wat sneller, maar ook feller en ingedikt. Bijna de helft van de cd, ruim negentien minuten, wordt in beslag genomen door 'Badia/Boogie Woogie Waltz'. Als een soort 'cool down'. 'Badia' opent met een heel precies gespeelde percussie-inleiding, waarna Zawinul de sfeer heel relaxed houdt. Pas bij de overgang naar het tweede deel van de medley komt Shorter er in en wordt het weer wat steviger. Voor wie bekend is met het materiaal van deze groep, zal 'Live in Berlin 1975' weinig verrassingen bieden. Nieuwkomers zullen zeker meer van Weather Report willen proeven.

Hessel Fluitman

Heeft u jazznieuws?
Stuur het ons: jazzflits@gmail.com.

CLEMENS VAN DER FEEN BAND

High Places

Flagellum Records

Bekijk de Clemens van der Feen Band met 'Peaceguns':

www.youtube.com/watch?v=gFB7-VCrLmw

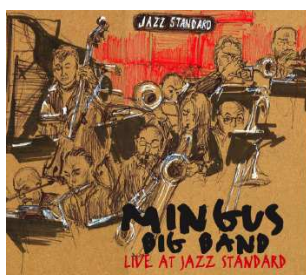
en met Paul van der Feen op sopraansax in 'Brothers':

www.youtube.com/watch?v=brxIAUrGfkc

MINGUS BIG BAND

Live At Jazz Standard

Jazz Workshop

VERVOLG CD-RECENSIES

Bassisten als Jaco Pastorius, Stanley Clarke en Marcus Miller hebben binnen de moderne jazz (fusion, jazzrock) de basgitaar een prominente rol gegeven. De bas is ontwikkeld van begeleidingsinstrument naar solo-instrument. En bassisten werden bandleider. Dat heeft ook betekenis gehad voor 'het geluid' van de bas en de manier waarop het instrument wordt bespeeld; de bassist als begeleider en als solist. 'High Places' van Clemens van der Feen is een schitterend voorbeeld van hoe je als bassist die twee kanten voor je rekening neemt. In zijn composities vloeien beide dimensies heel mooi in elkaar. Constant is zijn spel dienend aan de compositie en ook als solist is en blijft Van der Feen contact houden met zijn bandleden. Zijn meesterschap op de bas is geen doel in zich en zijn virtuoze spel is altijd deel van het geheel. Als een glinsterende gouddraad weeft hij de melodische baslijnen door een warmgekleurd tapijt.

'Een fantastisch debuut als bandleider, eentje waarvan je kunt dromen. In één woord een juweel.'

'High Places' is een fantastisch debuut als bandleider, eentje waarvan je kunt dromen. Zijn al indrukwekkende carrière als sideman biedt hem de ervaring om met deze plaat een portfolio te creëren waarin hij kan laten zien hoe hij muzikaal denkt en speelt. En hij heeft niet de minsten uitgenodigd daaraan deel te hebben. Jesse van Ruller op gitaar, Harmen Fraanje op toetsen en Flin van Hemmen op drums. Gastrollen zijn voor broer Paul van der Feen op sax en éminence grise Toots Thielemans die op 'Round it Goes' laat horen waarom er maar één Toots is. 'High Places' is in één woord een juweel. Clemens van der Feen toert door Nederland als één van de Young VIP-bands.

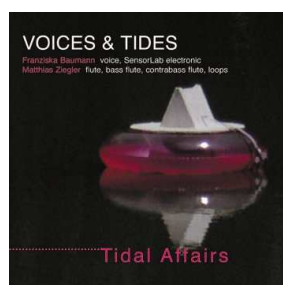
(toerschema op <http://www.muzyekcentrumnederland.nl>)

Frank Huser

Op de dag dat 'Live at Jazz Standard' op mijn deurmat viel was net bekend geworden dat de Mingus Big Band voor deze cd de Grammy Award 'beste grote groep album' had ontvangen (zie ook pagina 1 van deze JazzFlits). Dat is natuurlijk ontzettend leuk voor de bigband, maar vooral ook voor weduwe Sue Mingus. Het is een bekroning voor haar niet aflatende werk om de muziek van haar overleden man levend te houden.

De cd bevat de muziek die op oudejaarsavond 2008 werd gespeeld tijdens een live radio-uitzending van NPR-WBGO. In het laatste nummer, 'Song with Orange', wordt het nieuwe jaar spetterend de wereld ingeschoten. De bigband had die avond een greep gedaan uit de tweelingplaten 'Ah Um' (vier stukken) en 'Dynasty' (drie stukken), en uit 'Blues & Roots' (drie stukken). Werk uit 1959, een jaar met tal van hoogtepunten voor Charles Mingus. Het is een belevenis om die stukken vijftig jaar na dato live door een bigband te horen uitvoeren. Wel adviseer ik mensen die onbekend zijn met deze muziek om de cd een keer of vijf te draaien. Zo leer je de stukken goed kennen. En leer je de lijn van de thema's en de improvisaties onderscheiden. Want er staat echte Mingusmuziek op deze cd: complex en schijnbaar onoverzichtelijk. Het lijkt bij tijden een volslagen puinhoop, maar na een aantal keren luisteren wordt de muziek steeds leuker, fantastischer en uiteindelijk meeslepend. De componist zelf zou tevreden zijn geweest met deze cd. Feestelijke muziek die cachet gaf aan een feestelijke oudejaarsavond.

Hessel Fluitman

VLL 678**VLL 678****Leo Records**www.leorecords.com**TIGRAN HAMASYAN****A Fable****Verve****VOICES & TIDES****Tidal Affairs****Leo Records**www.leorecords.com**VERVOLG CD-RECENSIES**

Het idioom waar het Zwitserse improvisatietrio VLL 678 zich van bedient, leunt meer tegen de avant-garde rock dan tegen de jazz aan. Zowel het drumwerk van Rodolphe Louzatière als het gitaarspel van Vinz Vonlanthen wijzen in die richting. Toch is de muziek van VLL 678 op de gelijknamige cd opener dan deze categorisatie zou doen vermoeden. De composities die Vonlanthen schrijft, bevatten zowel open structuren als precieze ritmische erupties. Daarbij wordt er, zowel met behulp van Louzatière's trommel- en bekkenwerk als met elektronica goed gekleurd. De stem van de derde man, Antoine Lang, maakt de groepsklank helemaal uniek. Hij experimenteert soms à la Phil Minton, maar op andere momenten vertonen zijn vocale bijdragen soms verwantschap met de 'grunts' van de death metal. Het levert curieuze, soms ongrijpbare muziek op, die zowel humor als horror in zich draagt. En de verbazing viert hoogtij als de laatste track ('Oiseau Triste', op tekst van Cesare Pavese) ook nog een merkwaardig liedje blijkt te zijn.

Herman te Loo

Op zijn nieuwe cd 'A Fable' speelt pianist Tigran Hamasyan solo. Er schoten nogal wat kreten door mijn hoofd toen ik het album beluisterde: poëtisch, klassieke toets, bij tijden Oosterse inslag (de pianist is van Armeense afkomst), fervent gespeeld, waar ligt de grens tussen gecomponeerd en uitgeschreven c.q. gearrangeerd, zeker niet naïef.

Tigran Hamasyan won in 2006 de Thelonious Monk Competitie voor pianisten. Dan weet je dat het een groot muzikant is. Zijn eerste drie cd's nam hij met begeleiding op. Deze moest solo, omdat hij regelmatig solo optreedt. Het repertoire op 'A Fable' is een mix van improvisaties en gearrangeerde composities. Meestal zijn ze geïnspireerd door gedichten, vertellingen en fabels uit de Armeense literatuur. De stukken zijn stuk voor stuk juweeltjes, die samen een kleurige ketting rijgen. Alleen 'Some-day My Prince Will Come' lijkt een vreemde eend in de bijt. Maar Hamasyan zet het stuk volledig naar zijn hand, zodat het toch past. Hij gaf dit opgewekte en verwachtingsvolle liedje een donkerder setting, zodat het beter in het geheel paste. 'A Fable' is meesterlijk.

Hessel Fluitman

De Zwitserse fluitist Matthias Ziegler was onlangs nog te zien in het programma Vrije Geluiden. Daarin bespeelde hij een van de speciale fluiten die de Nederlandse fluitbouwer Eva Kingma voor hem had gemaakt. Ook in het hoesje van de cd 'Voices & Tides' staat zo'n fantastisch uitzierende (contrabas)fluit afgebeeld. Met behulp van speciale aanblaastechnieken, de natuurlijke bijzondere klank van de fluit en de nodige elektronica weet Ziegler een uitzonderlijke klankwereld te creëren. Ook zangeres Franzoska Baumann combineert haar akoestische klanken met elektronica. Dat resulteert in een zeer rijke, avontuurlijke klankwereld, die soms zware, diepe klanken voorbrengt, en soms fluisterzacht over de toppen van noten scheert. Hoe een en ander precies tot stand komt, en wat nu akoestisch en elektronisch is, is een vraag die al heel snel niet meer ter zake doet. Ziegler en Baumann slepen je mee, en vertellen je muzikale verhalen die misschien niet allemaal even comfortabel zijn, maar wel allemaal even wonderbaarlijk en onalledaags.

Herman te Loo

LIQUID LEFTY
Frozen
 Eigen beheer
 (www.liquidlefty.nl)

VERVOLG CD-RECENSIES

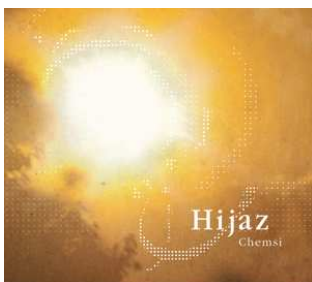
Als je in de platenzaak de eerste minuten van 'Frozen' zou beluisteren zou je kunnen denken dat je per ongeluk iets uit de bak 'disco' had gehaald. Helemaal fout! Liquid Lefty noemt de muziek op zijn album zelf: ambient jazz. Iets langer luisteren is dus noodzakelijk om de muziek te kunnen duiden. De basis van de groep is tweelingbroer en zus Hoogervorst: Jelske op saxofoon en basklarinet, en Pieter op elektrische en akoestische bas. Pieter maakte deel uit van de fusionband Captain Hook en Jelske ontving op het North Sea Jazz Festival de compositieprijz van de Dutch Jazz Competition voor het funky nummer 'Frozen Fish'. De naam van de groep is een combinatie van twee elektrische effecten: Liquid Phaser en Lefty Stick.

“De muziek van Liquid Lefty heeft meer sfeer dan spanning, meer vorm dan inhoud.”

Al vlot na het begin vermindert het discogehalte van de cd gelukkig tot nul en krijgt het album een meer jazzy karakter. Het sterkst is 'Crank', met een sterk pulserende bas en Jaap Berends op een vette gitaar. Het geheel is gelardeerd met diverse hippe effecten. De muziek is soms verwant aan die van State of Monc. Het heeft meer sfeer dan spanning, meer effecten dan compositie. Het gaat meer om de vorm dan om de inhoud. De lage tonen, en daar zijn er heel veel van, worden helaas niet zo zuiver weergegeven, maar als je dit op een feestje draait deert dat in het geheel niet. Nog niet genoemd: Clemens Horn op keyboards en Bernhard Weichinger op drums. Volgens de agenda op de website zijn er diverse live- en radio-optredens gepland, en dat is een heel goede zaak.

Peter J. Kortten

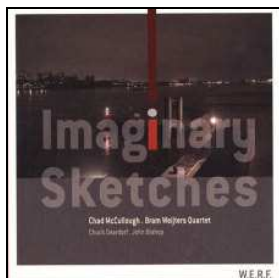
HIJAZ
Chemsi
 Zephyrus
 (www.zephyrusmusic.be)

Een pianist met Griekse roots en een Tunesische ud-bespeler, dat moet wel bijzondere (wereld)muziek opleveren. Niko Beraman groeide thuis op met rebetika-muziek, en Moufadhel Adhoum streek als virtuoos op de Arabische luit in België neer. In 2004 richtten ze Hijaz op, en in bassist Vincent Noiret en drummer Chryster Aerts vonden ze een uitstekende, jazzachtige ritmesectie. De Marokkaanse percussionist Azzedine Jazouli en de Armeense duduk-speler Vardan Hovanissian completeren sinds kort de groep. Vooral de laatste is met zijn melancholiek klinkende dubbelrietinstrument een sfeerbepalende factor in het geheel. Op 'Chemsi' (Arabisch voor 'zon') worden ze bijgestaan door een aantal gastmusici, zoals violist Tcha Limberger, en Adhoums landgenoot Housseem Ben El Khadi op ney (een soort fluit). Het langste stuk van het album, 'Ila Sadiqui' ('Aan mijn vriend'), geeft een goed idee van de reikwijdte van de muziek van Hijaz. De compositie opent met de ongebelegde ud, die melancholiek klinkt. Dan voegen de piano en de ontroerende duduk zich erbij, en wordt langzaam een ritme opgebouwd, dat uiteindelijk uitmondt in een wervelende dans. De kracht van de band zit juist in deze verschillende sferen, ritmes en stemmingen. Bovendien werkt iedereen hard mee om Hijaz vooral een groepsklank te geven – ook de leiders dringen zich nergens op de voorgrond. Wie de groep in actie wil zien, moet de tv-gids in de gaten houden, want in april is het ensemble te gast in Vrije Geluiden. En voor wie vast een agenda voor volgend jaar heeft gekocht: op 19 januari staat het gezelschap geboekt in het Amsterdamse Tropentheater.

Herman te Loo

**CHAD MC CULLOUGH/
BRAM WEIJTERS QUARTET**
Imaginary Sketches
W.E.R.F.

VERVOLG CD-RECENSIES

De jonge Belgische pianist Bram Weijters timmert aardig aan de weg. Hierna treft u een bespreking aan van de cd van het kwintet Hamster Axis of the One Click Panther waarvan hij deel uitmaakt. Deze kwartetplaat met trompettist Chad McCullough uit Seattle is een stuk traditioneler. Dat wil niet zeggen dat de groep met bassist Chuck Deardorf en drummer John Bishop in de mainstream verkeert. Het is gewoon zo dat de composities die de beide leiders afleveren wat meer recht-toe-recht-aan zijn dan van het Belgische kwintet. Weijters en McCullough zoeken veelvuldig de lyriek op, en dat maakt dit debuut behoorlijk goed te pruimen. Weijters etaleert zijn Dollar Brand-achtige pianistiek zowel in klassiek aandoende stukken ('Another Dark Ballad') als in composities die tegen de souljazz aanleunen ('Free As Poetry'). Ook McCullough weet daar goed weg mee, en met zijn heldere trompetgeluid zoekt hij het eerder in het vertellen van een goed verhaal dan in het etaleren van virtuoze vingervlugheid. Hij kleurt met lekkere vette vegen, als dat nodig is, en blijft intiem en klein als het stuk daarom vraagt.

"Geen verpletterend debuut, maar een weloverwogen sympathieke plaat, die de luisteraar voor zich wint."

Om een vergelijking te maken, viel de naam van Angelo Verploegen mij in. 'Imaginary Sketches' is dus geen verpletterend debuut, maar een weloverwogen plaat, die heel sympathiek de luisteraar voor zich wint.

Herman te Loo

**HAMSTER AXIS OF THE ONE CLICK
PANTHER**
Small Zoo
W.E.R.F.

Hamster Axis of the One Click Panther moet toch wel de vreemdste bandnaam zijn die ik de laatste tijd ben tegengekomen. Toch is de muziek van dit jonge Belgische kwintet niet zo brutaal of hemelbestormend als je bij zo'n naam zou verwachten. Verfrissend is het bandje echter wel. De composities die pianist Bram Weijters en altsaxofonist Lander Van den Noortgate voor de groep schreven, kennen een eigenzinnige opbouw, vaak met intro's, tussenstukken of andere niet-alledaagse elementen. En wat humor kon natuurlijk ook niet uit blijven, als je zo'n groepsnaam bedenkt. Neem nou de opening van het titelstuk 'Small Zoo', met zijn vocale dierengeluiden. Het is de opmaat tot een smeug, gospelachtig deel, waarna de twee saxen (tenorist Andrew Claes is de andere) a capella doorgaan (en laten horen dat ze qua klank goed op elkaar aansluiten). Dan wordt de weg vrijgemaakt voor een soulvolle altsolo van Van den Noortgate, die me wat aan Paul van Kemenade deed denken.

"Dit jonge Belgische kwintet is niet hemelbestormend, maar verfrissend is het bandje wel."

Het album bevat wel meer van dergelijke souljazz-momenten, zoals in 'War for Peace' en 'Emergency'. Bassist Janos Bruneel en drummer Frederik Meulyzer bewijzen dan extra hun waarde. Maar ze zijn evengoed op hun plaats in de haast klassiek aandoende stukken, waarin Weijters een fraai toucher combineert met een Dollar Brand-achtige feel. 'New Balance' is er een goed voorbeeld van. Een toepasselijke titel, want Hamster Axis of the One Click Panther is goed in balans, tussen wild en atmosferisch, tussen experimenteel en toegankelijk.

Herman te Loo

Volg het jazznieuws op <http://www.twitter.com/jazzflits>.

CONCERTVERSLAGEN

THE BEETS BROTHERS

Bezetting:

Peter Beets (p),
Marius Beets (cb),
Alexander Beets (ts),
Gijs Dijkhuizen (dr),
Martijn van Iterson (gt).

Datum en plaats:

6 februari 2011,
Hothouse Redbad in de Harmonie,
Leeuwarden.

De gebroeders Marius, Alexander en Peter Beets spelen sinds 2008 weer met elkaar. "Alleen als het hardbop is wat de klok slaat!", had tenorsaxofonist Alexander twee jaar geleden bedongen. Pianist Peter heeft het afgelopen jaar echter een eigen cd uitgebracht met jazzbewerkingen van Chopin. Die moest ook aan bod komen. Dus daarom deze keer voor de pauze Chopin met Peter en Marius Beets (bas), Martijn van Iterson (gitaar) en Gijs Dijkhuizen (drums). En na de pauze hardbop van de Beets Brothers met Gijs Dijkhuizen.

Peter Beets heeft de werken van de 19de-eeuwse Poolse componist in een modern jasje gestoken. Zo werd de 'Prelude in E mineur' door hem aangekleed als een samba en de 'Mazurka in A mineur' kreeg een Spaanse snit. De vraag rijst of de puristen hier enthousiast over zullen zijn, maar vanuit jazzoogpunt was het genieten geblazen. Martijn van Iterson speelde niet op de cd mee, maar had geen enkele moeite met de materie. Niet alleen soleerde hij bevlogen, maar hij liet ook regelmatig zijn specialiteit horen: slaggitaar zoals je dat kent uit de muziek van Django Reinhardt.

The Beets Brothers. (Persfoto: Govert Driessen)

Na de pauze nam Alexander Beets de touwtjes in handen. Zijn muziek komt uit de koker van mensen als Hank Mobley en Benny Golson. Muziek die indertijd werd uitgevoerd door Art Blakey's Jazz Messengers. De muziek kon op veel instemmende reacties uit de zaal rekenen. Niet dat de bezoekers het programma voor de pauze afkeurden, de verkoop van cd's met de Chopin-stukken bewees het tegendeel, maar voor de meeste bezoekers vormde het programma na de pauze wel het hoogtepunt. Dit deel van het concert speelde zich veilig af binnen de zogenoemde comfortzone: bekende stukken waarvoor niemand buiten de geëffende paden hoefde te treden. Het publiek niet en de musici niet. Het nieuwste stuk dat ze speelden was van de pianist: 'Is it wrong to be right?'. Maar ook dat hoort al jaren tot het vaste repertoire van het kwartet. Het glansnummer voor de tenorist Alexander Beets was 'I Remember Clifford'. Dat speelde hij met een volle toon. Hij maakte er een stemmige bedroefde versie van. Beets voerde het stuk langzaam naar een climax en vandaar weer terug naar het thema, waarna die andere grote hit van Golson tevoorschijn kwam: 'Whisper Not'.

Hessel Fluitman

VERVOLG CONCERTVERSLAGEN

COR BAKKER KWARTET

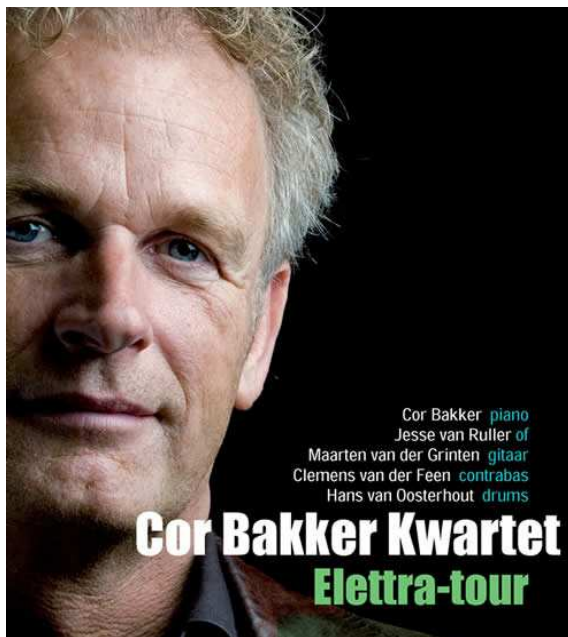
Bezetting:

Cor Bakker (p),
Maarten van der Grinten (gt),
Clemens van der Feen (cb),
Hans van Oosterhout (dr).

Datum en Plaats:

12 februari 2011,
De Harmonie,
Leeuwarden.

Ja, toetsenist Cor Bakker is weer terug bij jazz en improvisatie. Al in 2008 nam hij met zijn nieuwe kwartet de cd 'Elettra' op. En nu is het dan eindelijk ook op tournee met op gitaar of Jesse van Ruller (hij speelt ook op de cd) of Maarten van der Grinten. In Leeuwarden stond Van der Grinten op het podium. Hij heeft een andere aanpak dan zijn internationaal gelauwerde collega: hij maakt kortere muzikale zinnen. Hij haalt adem in zijn muziek, gebruikt punten en komma's in zijn spel, is niet benauwd om onverwachte accentjes te leggen. Van Ruller is meer een man van lange lijnen. Het maakt dus nogal uit wie er speelt.

Cor Bakkers kwartet vormde een gave eenheid. De muzikanten speelden met en tegen elkaar, zonder dat dit afbreuk deed aan het geheel. Dat pianist Clare Fisher het grote voorbeeld voor Cor Bakker is, steekt hij niet onder stoelen of banken. Met enkele fragmentjes op de piano legde hij uit hoe Fisher werkte. Via een pakkend melodietje, dat je eigenlijk gauw wilt vergeten, leidt Fisher je door zijn arrangeertechniek naar een weldadige wereld vol gevoel en kleur. Heel verhelderend.

De pianist speelde met een verfijnd toucher, vaak heel impressionistisch. Hij schilderde met warme kleuren. Bakker maakte in zijn improvisaties een zelfverzekerde indruk. Ze kwamen heel vanzelfsprekend over. Naast Clare Fisher is ook pianist Lennie Tristano een belangrijke bron van inspiratie voor Cor Bakker. Dus kwam 'Lennies Pennies' uitgebreid voorbij. Mooi, die driftig voortstappende bijna swingloze, maar spannende muziek van Tristano. In 'Dolce Ricordi' (Zoete Herinneringen), een stuk speciaal geschreven voor Van Ruller, reeg Maarten van der Grinten in 4x4'tjes oude hitjes en thema's aaneen die de muzikanten na aan het hart lagen, of juist niet. Bassist Van der Feen draait met gemak in verschillende muzieksituaties mee en voelde zich dus ook bij de verfijnde muziek van Bakker goed thuis. Hetzelfde gold voor slagwerker Hans van Oosterhout. Gaandeweg het concert vroeg ik me af hoe ik de muziek zou kunnen typeren: mainstream jazz, bop? Ik houd het maar op 'helemaal Cor Bakker', maar diep geworteld in de traditie van de jazz. Kleurrijk, warm en sterk beïnvloed door de visie van Clare Fisher.

Hessel Fluitman

THE JAZZ CONNECTION

DOOR LEX LAMMEN

MARTIAN CLUB - XLJAZZ 2010

Er zijn bigbands en bigbands en ook nog 'Very Big Bands', zoals Paul Whiteman driekwart eeuw geleden al liet horen. In onze eigen omgeving past tegenwoordig eigenlijk alleen het Metropole-orkest in die categorie, maar soms zijn er tijdelijke aanvullingen. Zo bestond enige tijd het ensemble van wel 34 muzikanten, die Martin Fondse de afgelopen zomer bijeen bracht als project van Buitenkunst. De aanpak zal inmiddels bekend zijn: zet, als het om muziek gaat (want Buitenkunst beperkt zich daar niet toe), bekwame muzikanten uit diverse disciplines een tijdlang naast elkaar (of zij met muziek maken hun brood verdienen of niet, is irrelevant), zorg voor kwaliteitsmateriaal waarop zij zich kunnen oriënteren en laat een gedrevene, die over voldoende deskundigheid, smaak, visie, tact en gezag beschikt, er een muzikale eenheid van maken, eventueel vast te leggen op een cd. GerritJan Binkhorst (met Arthur Schmidt oprichter van Buitenkunst) en Joost Dieho gingen eerder op deze manier aan de slag en dat heeft al een half dozijn cd's onder het label XLJAZZ opgeleverd. Onlangs is daar volgens het Buitenkunst-procedé weer een cd aan toegevoegd, 'Martian Club' (XLJAZZ 2010) geheten en net als zijn directe voorganger, 'Martian Art' (XLJAZZ 09), onder leiding van pianist/componist/ orkestleider Martin Fondse tot stand gekomen.

Het resultaat is wederom opvallend. Dat begint al met de uiterlijke vorm waarin 'Martian Club' verscheen en waarvoor de ontwerpers lof verdienen. 'Martian Club' presenteert zich in een aantrekkelijk uitgevoerd boekje met foto's (onder anderen van Simon Vinkenoog, met een citaat uit zijn viltstift) en achterin het zilveren schijfje, waar het ons in de eerste plaats om te doen is. Ruim zeventig minuten muziek staan daar op, verdeeld over elf composities van Martin Fondse.

Behalve over vijf trompettisten, van wie Wouter Hakhoff fraaie soli levert in 'Waterfront' en 'Rollin' Rock', vier trombonisten, inclusief David Rothschild voor de soli (in 'Back on Track' en 'Rollin' Rock' bijvoorbeeld), maar liefst twaalf (!) rietblazers, onder wie drie (!) baritonsaxofonisten en een hoboïste, plus **...vervolg op de volgende pagina**

Lex Lammen is presentator/samensteller van de programma's Het Grote Geluid en The Jazz Connection. Die zijn iedere tweede en vierde dinsdag van de maand te horen op de ConcertZender (23.00 uur) en de klok rond op de pc via 'uitzending gemist' van <http://www.concertzender.nl>.

THE JAZZ 100

ONE HUNDRED QUINTESSENTIAL JAZZ SONGS

De luisteraars van de Amerikaanse publiek omroep NPR en Jazz24.org kozen 'one hundred quintessential jazz songs'. De Top 25 ziet er zo uit:

1. **Take Five**
Dave Brubeck
2. So What
Miles Davis
3. Take The A Train
Duke Ellington
4. Round Midnight
Thelonious Monk
5. **My Favorite Things**
John Coltrane
6. A Love Supreme
John Coltrane
7. All Blues
Miles Davis
8. Birdland
Weather Report
9. Girl From Ipanema
Stan Getz
10. **Sing, Sing, Sing**
Benny Goodman
11. Strange Fruit
Billie Holiday
12. A Night in Tunisia
Dizzy Gillespie
13. Giant Steps
John Coltrane
14. Blue Rondo a la Turk
Dave Brubeck
15. **Goodbye Pork Pie Hat**
Charles Mingus
16. Stolen Moments
Oliver Nelson
17. West End Blues
Louis Armstrong
18. God Bless The Child
Billie Holiday
19. Cantaloupe Island
Herbie Hancock
20. **My Funny Valentine**
Chet Baker
21. Body And Soul
Coleman Hawkins
22. Song For My Father
Horace Silver
23. Spain
Chick Corea
24. Blue In Green
Miles Davis
25. **Naima**
John Coltrane

Heeft u jazznieuws?
Stuur het ons: jazzflits@gmail.com.

VERVOLG THE JAZZ CONNECTION

GerritJan Binkhorst voor tenor- en fluitsoli, kon Martin Fondse bovendien over vier violisten beschikken, van wie Jasper Le Clercq de soli voor zijn rekening neemt ('Sweet Lies' moet hier vermeld worden), twee cellisten, drie slagwerkers, twee (van wie één bas-) gitaristen en pianist Jasper van der Schaaf, die in 'From Tompkins Square to Inwood' de soloruimte deelt met gitarist Paulinho Paes. Een hele verzameling, zult u denken, maar daar bleef het niet bij, want drummer Dirk-Peter Kölsch bracht, behalve zijn trommels, ook zijn elektronische geluiden mee naar de studio. Vooral in het laatste stuk, 'The King is dead', mocht Kölsch zijn hart ophalen. Aan mij is al dat geluid-uit-het-stopcontact niet besteed, maar er zullen ongetwijfeld liefhebbers voor bestaan.

Martin Fondse. (Foto: Keke Keukelaar)

Mijn persoonlijke voorkeur gaat meer uit naar wat daar op deze cd aan voorafgaat, zoals het eerste stuk, 'Back on Track' - met levendig ensemblewerk en soli van gitarist Paes, trombonist Rothschild, tenorist Binkhorst en Hidde Roorda op zijn basgitaar. Ook 'Sweet Lies', dat als een choraal begint, met een sopraan-lead, dan overgaat in een stampende 7/4-maat en vervolgens door violist Le Clercq wordt afgehandeld, verdient veel luisteraars. De drie baritonsaxofonisten komen speciaal tot hun recht in 'Slow End Hifi' dat ook een aan Samuel Morse herinnerend intermezzo bevat. In 'Waterfront' dient de stoomlocomotief van Dirk-Peter Kölsch zich al aan, maar er is ook ruim speelgelegenheid voor vioolsolist Le Clercq en Hakhoff met zijn bugel. 'From Tompkins Square to Inwood' biedt vrolijke muziek door de pianist en de gitarist, terwijl 'Rollin' Rock' op een bluesschema met een Boogaloo-beat uitloopt, waar trombonist Rothschild, fluitist Binkhorst, violist Le Clercq (met een afwijkend geluid, deze keer), trompettist Leo Alleman en gitarist Paes plezier aan beleven. 'White Russians' doet aan een popthema denken, maar heeft vertragingen en versnellingen, naast een altsolo door Vera Verwoert. Bij dit alles zou haast onvermeld blijven dat de secties perfect in het gelid spelen, maar dat mogen we van Martin Fondse ook wel verwachten. Kortom, liefhebbers van het Grote Geluid zullen genoeg aan deze 'Martian Club' beleven (en om die toegevoegde geluiden valt soms wel te lachen).

Lex Lammen

SPECIAL

DOOR BO VAN DE GRAAF

25 JAAR I COMPANI (2)

I Compani bestaat al weer ruim een kwart eeuw. In die tijd voeren zo'n zestig muzikanten onder de vlag van de creatie van saxofonist Bo van de Graaf. Ze gaven zo'n achthonderd concerten. Van de Graaf blikt in de vorige JazzFlits terug op de jaren 1984 tot en 1999. Hier pakt hij de draad van zijn verhaal in 2000 weer op.

His Master her Voice was een co-productie met theatergroep Flint van Felix Strategier. Het stuk ging over de hondjes van Madame Kaka. In kwartetbezetting trokken we in 2000 met dit programma door het land. In 2001 kwam er een reprise die we op De Parade speelden. Kleiner, onzinniger en eigenlijk nog veel leuker. In het Jubeljaar 2000 speelden we in het Holland Festival ook de eerste editie van AIDA volgens I Compani in het Amsterdamse Oosterpark. Een week na 11 september 2001 (het Verdi-jaar), ging deze productie pas echt van start met vier voorstellingen in de leegstaande bibliotheek van Nijmegen. Er was bij de provincie Gelderland een regeling dat alleen locatieproducties nog subsidie kregen. De 'lege Bieb' leek een ideale locatie, maar dat moest ik de ambtenaren wel uitleggen. "Nou eh, door die trappen en pilaartjes heeft deze plek wel iets weg van het tempelcomplex Knossos op Kreta en aangezien Aida zich ook afspeelt aan een hof, weliswaar in Egypte, is er wel een duidelijke verwijzing". De ambtenaar was overtuigd. Bij AIDA deed de Veejay ook zijn intrede. Een interactief werkende 'beeldmuzikant' geeft veel extra mogelijkheden voor een jazzorkest. In AIDA schitterde ook zangeres Quirine Melssen met de bejubelde 'Kip Aria'. Tijdens het zingen verklaart ze een gebraden kip de liefde en eet haar op. Stukken vlees en water uitspugend, publiek op de eerste rij was daar niet altijd blij mee.

Bo van de Graaf in Circussim (2007). (Foto: Tom Beetz)

Bij een improvisatieles op het Arnhems conservatorium (eind 2003) vielen twee studenten op door hun enthousiasme en improvisatievermogen: zangeres Simin Tander en violiste Tessa Zoutendijk. Ik gaf ze meteen een plek in de FELLINI-productie. Hun komst luidde een grote verandering in.

[...vervolg op de volgende pagina](#)

VERVOLG 25 JAAR I COMPANI

Quirine Melssen (li) en Bo van de Graaf in Aida. (Foto: Frits Phoelich)

Het werken met jonge (en goed opgeleide) musici bleek ineens leuker en verfrissender dan het werken met mensen die me, ondanks hun kwaliteit, niet meer verrasten. Musici wegsturen is niet het leukste deel van het bandleiderschap, maar soms kan het niet anders. Sinds 2005 heeft ieder project namelijk een nieuw geluid. De Liefde Natuurlijk (2005- 2007) vroeg vanwege de broeierige poëzie van Carlos Drummond d'Andrade om de bandoneon van Michel Mulder en de stem van Quirine Melssen, die onder meer de orgasme-act van Erwin Schulhoff deed. Circusism (2007) vroeg weer om een andere bezetting. Samen met film/videowerkplaats DZIGA wilde ik teruggrijpen op mijn circusverleden. Acht filmers kregen de opdracht een film te maken die in abstractie de principes van een circusact verbeeldde. Naast mij schreven vier componisten de muziek. Omdat in het circus de wetten van de goede smaak niet gelden, bedacht ik ook de Sonny Rollins look and play alike show en de freejazzkaraoke. Niet alle muzikanten vonden dit geslaagd maar circus is tot het uiterste gaan.

Tot het uiterste gingen we ook in Last Tango in Paris. De muziek van een van mijn favoriete saxofonisten Gato Barbieri durfde ik zelf niet te bewerken. Onder meer vanwege de strijkersgroep die in deze productie zit. In Loek Dikker vond ik een geschikte arrangeur die begreep wat ik wilde. Het is een saxofoonsuite waarin ik flink moet uitpakken: alle emoties van de hoofdperson. En toen was er Mangiare! Voor het eerst geen idee van mij, maar van een aantal groepsleden. In gezamenlijkheid gemaakt. Als je wat te vieren heb ga je samen lekker eten, dat was het idee.

I Compagni in Last Tango in Paris (2009). (Foto: Tom Beetz)

Het bedenken en opzetten van 'tig' projecten die uitgevoerd worden door mensen met een eigen verhaal en eigen inbreng. Wat is daar het geheim van? Precies weten wat je wilt en je niet laten ontmoedigen door talrijke tegenslagen. I Compagni blijft op de been door de muziek die we samen maken, die paar piekmomenten per jaar en de aardige programmeurs die in ons geloven. Door de zalen met een geweldige akoestiek, een mooie circustent, lekker eten vóór een concert, druiven en een espressomachine in de kleedkamer, een enthousiast verhaal van een journalist. Met lekker weer buiten spelen. Maar het mooiste van alles is toch wel de waardering van het publiek: mensen die soms naar je toe komen met een verhaal dat ze 22 jaar geleden nog een lp van ons gekocht hebben en of die nu op cd te krijgen is. De kinderen die soms staan te dansen bij een concert.....

Bo van de Graaf

Alle projecten en bezettingen van I Compagni zijn te vinden op:
<http://www.icompani.nl>.

JAZZWEEK TOP DRIE

Datum: 21 februari 2011

1. Joe Lovano

Bird Songs
(Blue Note)

2. Jeremy Pelt

Talented Mr. Pelt
(HighNote)

3. Ernestine Anderson

Nightlife
(HighNote)

De JazzWeek Jazz Top Drie geeft een overzicht van de meest gedraaide albums op de Noord-Amerikaanse jazzradio; (www.jazzweek.com).

COLOFON

JAZZFLITS is een onafhankelijk jazzmagazine voor Nederland en Vlaanderen en verschijnt twintig keer per jaar. **Uitgever/hoofdredacteur:** Hans van Eeden. **Eindredactie:** Lo Reizevoort en Sandra Sanders. **Vaste medewerkers:** Paul Blair (New York), Hessel Fluitman, Bart Hollebrandse, Frank Huser, Hans Invernizzi, Peter J. Kortjen, Lex Lammen, Herman te Loo en Jan J. Mulder. **Fotografie:** Tom Beetz en Joke Schot.

Website: Henk de Boer. **Logo:** Het **JAZZFLITS**-logo is een ontwerp van Remco van Lis. **Abonnementen:**

Een abonnement op **JAZZFLITS** is gratis. Meld u aan op www.jazzflits.nl. Een abonnee krijgt bericht als een nieuw nummer op de website staat. **Adverteren:** Het is niet mogelijk om in **JAZZFLITS** te adverteren.

Adres(post): Het postadres van **JAZZFLITS** is per e-mail bij ons op te vragen.

Adres(e-mail): Het e-mailadres van **JAZZFLITS** is jazzflits@gmail.com. **Bijdragen:**

JAZZFLITS behoudt zich het recht voor om bijdragen aan te passen of te weigeren. Het inzenden van tekst of beeld voor publicatie impliceert instemming met plaatsing zonder vergoeding. **Rechten:** Het is niet toegestaan zonder toestemming tekst of beeld uit **JAZZFLITS** over te nemen. Alle rechten daarvan behoren de makers toe. **Productie:** **JAZZFLITS** wordt geproduceerd door De Juiste Tekst (www.dejuistetekst.nl). **Vrijwaring:** Aan deze uitgave kunnen geen rechten worden ontleend.

Lees **JazzFlits** ook op uw iPad.

Download de app **GoodReader**.

Info: <http://bit.ly/cby9za>.

INGEZONDEN

GERRY TEEKENS

In JazzFlits 152 sprak Hessel Fluitman met Gerry Teekens, de eigenaar van het 30-jarige Criss Cross-label. Lezer Herbert Noord miste twee namen en reageerde:

Gerry Teekens heeft mijn grote bewondering voor de vasthoudendheid waarmee hij de 'na-bluenootse-jazz' heeft vastgelegd. Het vormt wel een indicatie voor het enthousiasme waarmee de Amerikanen zelf omgaan met hun enige oorspronkelijke cultuur. Niet dus. Gerry heeft duidelijk zijn plaats in de 'Jazz Hall of Fame' verdiend. Toch heb ik twee kanttekeningen:

Het zou wel aardig zijn geweest als er melding was gemaakt van het feit dat 'niet-Amerikaan' **Joop van Enkhuizen** in 1984 (!) als eerste en tot aan Jesse van Ruller als enige Nederlander, voldeed aan Gerry's niet misse eisen en er van hem een plaat op het Criss Cross-label werd uitgebracht (Joe van Enkhuizen Quartet, 'Back On The Scene', Criss Cross 1013; red.). Verder is het wellicht ook nuttig te melden, dat de 'sound' van de Criss Cross-albums voor een flink deel onder de verantwoordelijkheid van opnametechnicus **Max Bolleman** viel en ik dacht nog steeds valt.

Herbert Noord

www.advancedwarning.nl

SCHUIFSAX?

In het concertverslag op pagina 13 van JazzFlits 152 staat dat Arno Bornkamp in het Clazz Ensemble **schuifsax** speelt (bij de opsomming van de musici). Kunt u mij eens uitleggen wat dit voor een instrument is?

D. Piatkiewicz

Naschrift

Lezer D. Piatkiewicz zal niet de enige zijn geweest die zijn wenkbrauwen heeft gefronst bij het instrument schuifsax, zo veronderstellen we. Toch bestaat de schuifsax wel degelijk. Wie anders dan Arno Bornkamp zelf kan het beste helderheid verschaffen? Hij doet dat hier op You Tube:

<http://www.youtube.com/watch?v=rxiuB282ChY>.

De redactie van JazzFlits behoudt zich het recht voor om ingezonden stukken in te korten, te redigeren of te weigeren.

VARIA

PROJECTORKEST ROLF DELFOS: MUZIKANTEN GEVRAAGD

Saxofonist, componist en arrangeur Rolf Delfos gaat eind juli tien dagen werken aan een 'extended bigband'. Hij nodigt daarvoor 'verder gevorderde amateursmuzikanten' uit om naar Frankrijk te komen. Geïnteresseerde muzikanten kunnen zich tot begin mei 2011 inschrijven. Delfos zoekt twee vocalisten, drie strijkers, drie saxen, twee trombones, twee trompetten, een toetsenist, een gitarist, een elektrische bassist, een drummer, een percussionist en een sample-wizzard. Het project zal uitmonden in twee of drie concerten, gegeven op bijzondere plaatsen in de nabijgelegen omgeving. De concertopbrengsten worden verdeeld onder de musici. Meer informatie is te vinden op: <http://www.jazzenfrance.nl>.

Heeft u jazznieuws? Stuur het ons: jazzflits@gmail.com.

ingezonden mededeling

JAZZ IMPULS

dubbelconcerten

Voor de pauze:-1 / Na de pauze:-2

1. Paul Berner Band - Big Sky Country

2. Hans Dagelet - Dust Radio

26-02-2011 - Verkadefabriek - Den Bosch

27-02-2011 - De Meervaart - Amsterdam

1. Rogério Bicudo - Brazil Instrumental!

2. Lilian Vieira - Samba, The Music of Rio de Janeiro

03-03-2011 - Theater De Stoep - Spijkenisse

04-03-2011 - Theater Achterom - Hilversum

06-03-2011 - Lantaren Venster - Rotterdam

18-03-2011 - Verkadefabriek - Den Bosch

19-03-2011 - De Goudse Schouwburg - Gouda

20-03-2011 - Theater Het Kielzog - Hoogezand

22-03-2011 - Schouwburg Orpheus - Apeldoorn

24-03-2011 - Chassé Theater - Breda

26-03-2011 - De Groene Engel - Oss

1. Simin Tander's - Verhalen van Ver

2. Eric Vloeimans en Florian Weber - Above and Beyond

18-03-2011 - Brabant House (Scala) - Helmond

1. Bart Lust Quintet -

High Energy Modal Jazz

2. Paul van Kessel sings - The Cool Cole

04-03-2011 - De Meervaart - Amsterdam

11-03-2011 - Cultura - Ede

17-03-2011 - Theater De Purmaryn - Purmerend

1. Evi de Jean

2. Bankroet Jazz Live

05-03-2011 - Zaantheater - Zaandam

1. Bart van Lier Kwartet

2. Masha Bijlsma Sextet - Whispers and Moans

12-03-2011 - Theater Sneek - Sneek

1. Anne Gus Teerhuis - Tarhouse Tales

2. Sanem Kalfa - Music Painting

11-03-2011 - Theater De Kolk - Assen

www.jazzimpuls.nl

Lees **JazzFlits** ook op uw iPad.

Available on the
App Store

Download de app **GoodReader**.

Info: <http://bit.ly/cby9za>.

FESTIVALS

VPROJazzLive WEEKEND

Bimhuis, Amsterdam

10, 11 en 12 maart 2011

(<http://www.vprojazzlive.radio6.nl>)

Met onder anderen: Jasper le Clerq Quartet, Albert van Veenendaal, Gato Loco, The Nexus, Steffen Schorn en het duo Rosario Giuliani/Enrico Pieranunzi.

Het weekend is ook live op Radio 6 te volgen en via de online webcast: vprojazzlive.radio6.nl. Achteraf is via internet alles terug te horen. De hoogtepunten zijn daar dan ook te zien. Het digitale kanaal Cultura TV besteedt op 7, 14 en 21 april aandacht aan het weekend.

JAZZ KUURNE

Kuurne

2 april 2011

(<http://www.jazzkuurne.be>)

Met: aRTET, Trio Nathalie Lories/Bert Joris/Nicolas Thys en The Smoky Midnight Gang.

Anne Chris zingt tijdens East of Eastern. (Persfoto)

EAST OF EASTERN

Nijmegen

25 april 2011 (Tweede Paasdag)

(<http://www.eastofeastern.nl>)

Met onder anderen: Anne Chris met gast Tineke Postma, Simin, John Engels met Barnicle Bill, het I Compani Paaskwintet, met oudgedienden van het Willem Breuker Kollektief, The Talking Cows (met Robert Vermeulen en Frans Vermeerssen), Kristina Fuchs met Jeroen van Vliet en Mete Erker, Dimami met Joost Buis en de 19-koppige Nijmeegse bigband Orquestra Salsabor.

Tijdens het jazzfestival vindt ook weer de **Marc Becher Jazz Talent Contest** plaats. Geïnteresseerde amateurjazzbands kunnen zich tot eind februari voor deze wedstrijd aanmelden via <http://www.eastofeastern.nl>.